

Woord vooraf

— Voor zover men ons op school over de periode 1815-1830 – het zogenaamde ‘Hollandse tijdvak’ – heeft ingelicht, gebeurde dat op een zeer vooringenomen en niet al te kritische manier. Steevast kregen we de visie van de overwinnaars van 1830 ingelepeld, als zoveelste bevestiging van het *vae victis* van de oude Romeinen. Wee de overwonnenen: het is de overwinnaar die de geschiedenis schrijft, de verliezer krijgt alle schuld in de schoenen geschoven.

Het succes dat in 1830 werd behaald moest de legitimiteit, het bestaansrecht en de noodzaak van de pas ontstane Belgische staat bevestigen. Wat de Antwerpse jurist Maurits Josson, professor in Gent, na tientallen jaren onderzoek in niet minder dan vier boeken aan het licht bracht, heb ik (en velen met mij) op school nooit mogen vernemen.

De leerkrachten geschiedenis in het jezuietencollege verkondigden zeer summier – om zich zeker niet te verspreken – de officiële Belgische versie van de feiten. Als redenen voor het falen van de Verenigde Nederlanden werden aangehaald: de interne tegenstellingen op het gebied van onder meer taal en godsdienst, en het ‘autoritaire beleid’ van Willem I.

Ik ben medicus en geen historicus, maar ik mag zonder overdrijven zeggen dat ik in mijn vrij lange leven veel meer boeken over geschiedenis dan over geneeskunde heb gelezen. Het eerste boek dat ik zelf schreef, in 1953, was dan ook niet toevallig een geschiedenis van de psychiatrie.

Nu ik de gezegende leeftijd van 94 jaar heb bereikt, ben ik net zoals collega Josson tot het besluit gekomen dat een Belgische staat nooit mogelijk zou zijn geweest zonder de militaire en financiële tussenkomst van Frankrijk. Die stelling wordt uitgebreid bevestigd door de memoires van dé topminister van destijds, Charles Maurice de Talleyrand.

Tweehonderd jaar na een periode van machtige economische opgang en schitterende culturele ontplooiing onder Willem I is het hoog tijd om de geschiedenis recht te doen. Meer bepaald vanuit de visie van de stad die gold als orangistisch bolwerk bij uitstek: Vlaanderens oude hoofdstad Gent.